

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 169-400, 359-500
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h í r e k

1964. január 19.

bb 1. a rádió „irodalmi hetilapjának„ tervei

i s/gk vm

1964. január 19.

a rádió legnépszerűbb műsorai közé tartozik a hetente jelentkező „gondolat„ című adás. a rádió „irodalmi hetilapjának„ szerkesztői két érdekes tervvel foglalkoznak. különkiadást terveznek a „Les Lettres francaises„ című francia irodalmi hetilappal közösen olyan formában, ahogyan a nagyszerű kortársvitát és a versbarátok körének nyilvános adását megrendezték. „a különkiadás„ célja, hogy közös műsorban tájékoztassák a hallgatókat napjaink időszerű irodalmi kérdéseiről, sokat vitatott művekről, külföldi szerzők új alkotásairól, valamint bemutassák a közönségnek a világirodalom ma élő jeles alkotóművészeit.

hasonló műsort akarnak összeállítani valamelyik szocialista ország irodalmi hetilapjával is.

tervbe vették, hogy a jövőben körkérdést intézzenek a hazai és a külföldi irodalom legjelesebb művelőjéhez, s a beérkezett válaszokat rendszeresen sugározzák majd a „gondolat„ szombat délutánoként jelentkező adásaiban./mti/

- . -

bb 2. képes levelezőlap-muzeum nyílik a szerencsi rákóczi várkastélyban

vid fm/tné vm fm

1964. január 19.

a borsod megyei szerencs község egyik nevezetességét, a rákóczi várkastélyt eddig irodáknak és lakásoknak használták. az értékes műemlék az idők folyamán megrongálódott és megmentésére most - a népfront javaslatára - a tanács érdekes kezdeményezést valósít meg.
/folyt.köv./

10,00/m

- 1 -

/bb 2. képes....1.folyt./vm

elhatározták, hogy az épület lakóit folyamatosan máshova költöztetik, a kastélyt rendbehozzák és a járás művelődési központjává fejlesztik. a tervek szerint a következő öt évben a rákócziak egykori várában járási muzeumot, könyvtárat, művelődési klubokat rendeznek be és a kastély ugynevezett huszárvár részét a bocskai istván gimnázium kollégiumává alakítják át.

négy helyiségben már az idén muzeumot nyitnak. a muzeum szervezését megkezdték. a munkához jelentős segítséget kaptak dr. petrikovics lászló főorvostól, aki értékes magángyűjteményét a községnek ajándékozta. ezek között van a világ minden részéről összegyűjtött több mint 400.000 darab képeslevelező-lap, számos rákóczi emléket tartalmazó okmány és jelentős régészeti, néprajzi, valamint ásványtani lelet. így a muzeum első négy helyiségében petrikovics lászló képeslapjaiból és gyűjteményének válogatott anyagából rendeznek kiállítást. a muzeum előreláthatólag április 4-én nyílik meg./mti/

bb 3. világjáró szegedi primás jubileuma

vid fm/tné vm fm

1964. január 19.

negyven évvel ezelőtt alakította meg első zenekarát zsigai ernő szegedi cigányprimás. az akkor 15 éves fiú most a szocialista kulturáért jelvényrel kitüntetett szegedi „béke”-zenekar primása. korábban bejárta a fél világot. az 1930-as években két alkalommal résztvett a queen mary nevű angol luxushajó kilencnapos utján. olasz, görög, afrikai és ázsiai városokban járt ekkor.

1951-ben szervezte meg a szegedi „béke” zenekart, amely külföldön is hírnevessé vált. játszottak bécsben és legutóbb drezdában a szeged-étteremben, ahová a napokban újabb meghívást kaptak.

a világjáró szegedi primás jubileuma alkalmából a szegedi vendéglátó ipari vállalat vezetői és barátai szeretettel köszöntötték./mti/

bb 4. hétemeletes irodaház építenek salgótarján főterén

vid lk vm ki

1964. január 19.

salgótarjánban a városközpont átépítése szükségessé tette, hogy a régi, elavult épületekben elhelyezett néhány megyei szerv részére új székházról gondoskodjanak.
/folyt.köv./

10.30

- 2 -

Me

/bb 4. hétemeletes....1.folyt./vm

ennek megfelelően a szakszervezetek nógrád megyei tanácsa, az állami biztosító és a beruházási bank megyei központja közös irodaházat épített. a hétemeletes irodaházat a város leendő főterének északi peremén, a nemsokára átadásra kerülő kilencemeletes szálloda szomszédságában építik fel. rövidesen hozzálátanak az irodaház kijelölt helyén ma még üzemelő földszintes csemegebolt, a kiskereskedelmi vállalati központ és néhány más épület lebontásához. az irodaház a jövő év tavaszára elkészül. ekkorra teljes egészében kialakul az irodaházzal, a szállodával, a művelődési palotával, a százkilencven lakásos épülettel és az egyemeletes korszerű üzletházzal határolt új városközpont./mti/

bb 5. magyar kapával művelik a földet több afrikai országban

vid lk vm ki

1964. január 19.

a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár szentgotthárdi gyáregységében az idén két és félszer annyi kapát készítenek, mint 1963-ban. a gyár nagy afrikai megrendeléseket teljesít, s így az idén a fekete földrész több országában művelik a földet szentgotthárdi kapával.

kaszából a szokásos évi mennyiséget állítják elő. az új kaszavásárlók között van kuba, ahova a napokban adtak fel egy szállítmányt.

ujabban a kisállattenyésztést segítő gépeket is gyártanak. az első negyedévben 60 baromfi-etető és ugyanennyi itató hagyja el a műhelyeket. később malacönetetőket is készítenek./mti/

bb 6. talajtérkép, szakvélemény 130.000 holdról

vid j vm ie

1964. január 19.

több mint 10.000 talajminta laboratóriumi vizsgálatát végezte el tavaly az omni kaposvári talajtani osztálya. ennek alapján elkészítették majdnem 27.000 holdnyi terület talajtérképét, ezenkívül több mint 60.000 hold savanyu, humuszban szegény talaj javításához, továbbá 30.000 hold hasznosításához és 12.000 hold talajvédelméhez adtak szakvéleményt. a talajtani osztály által rendelkezésre bocsátott térkép és szakvélemény nagy segítséget nyújt a közös gazdaságoknak területük jobb hasznosításához, a terméshozamok növeléséhez. az elvégzett munkák értéke majdnem háromnegyed millió forintot tesz ki, amelyből több mint félmilliót az állam fedezett./mti/

10.45

- 3 -

Me

bb 7. uttörő vizitelep épül tavasszal alsógödön

vid gö vm fm

1964. január 19.

az alsógödi uttörők a nyári iskolaszünet nagyrészt vizitáborokban töltik. már „öreg”, turaavezősöknek számítanak, mert a szentendrei sziget megkerülésével egybekötött táborozásokon kívül végigevezték a „nagy kört”, a duna-sió-balaton-rába-duna utvonalt is. a vizicsapat régi vágya teljesül tavasszal: alsógödön vizitelepet építenek számukra. az új létesítmény a környező községek uttörőinek „birodalma”, lesz, de nyáron itt táboroznak majd a váci járás 35 csapatának tagjai is./mti/

bb 8. bevált a körzeti üzemegészségügyi és központi szakrendelés a dunai vasműben

vid fm/tné vm fm

1964. január 19.

a dunai vasműben másfél évvel ezelőtt helyezték üzembe az új szakorvosi rendelőt és bővítették ki a gyárban a körzeti orvosi rendelőt. a rendelések látogatottsága azt bizonyítja, hogy a nyári körzeti szakrendelés, a körzetesítés bevált. a korszerű rendelőben ugyanis kilencféle szakorvosi gyógykezelést kapnak a rászorulóknak. az üzemegészségügyi szolgálat szakrendeléseit a múlt esztendőben naponta átlagosan kétszázán keresték fel. a kohászati kombinátban működő négy körzeti üzemorvosi rendelőben naponta átlagosan 55 dolgozó gyógykezelte magát.

nagyjelentőségű az a munka is, amelyet a munkaköri ártalmak felismerése és megelőzése terén az üzemegészségügyi szolgálat végez. a gázmentő állomás munkaegészségügyi laboratóriumával közösen tavaly a porok, az idén pedig az ipari gőzök és gázok ártalmát vizsgálták, illetve vizsgálják rendszeresen. az időszakos vizsgálatokban a vasmű munkapszichológiai osztálya is közreműködik.

a gyári körzeti orvosi rendelő napi négyórás működése nagyban enyhíti a városi körzeti orvosi rendelő zsúfoltságát. a tervek szerint a jelenlegi négy gyári körzeti orvosi rendelő után - mielőtt lehet - az ötödiket is megnyitják a vasmű igazgatóság épületében./mti/

10,55/m

- 4 -

bb 9. új vasuti hid épül a rábán

vid lk vm ki

1964. január 19.

a szombathely-nagykanizsa közötti vasútvonalon püspökmolnári állomás közelében a rába folyón új vasbetonhidat építenek az ideiglenes jellegű hid helyett. a háromnyílású hid gyors ütemben épül. a hidépítők megfeszített erővel dolgoznak, hogy határidőre elkészüljön az új létesítmény. a hidon a tervek szerint április végén már megindul a közlekedés./mti/

bb 10. az idén 40 millió forintot költenek pest megye kereskedelmi hálózatának fejlesztésére

vid gö vm ki

1964. január 19.

pest megyében tavaly 2670 üzlet és mintegy ezer vendéglátó egység működött. a tapasztalatok azonban azt bizonyítják, hogy még ez a nagy üzlethálózat sem kielégítő, mert bár tavaly 4.5 milliárd forintot forgalmazott a megye kereskedelme, a lakosság jelentős pénzüsségeket költött el a fővárosban is. a lakosság jobb ellátása érdekében az idén 40 millió forintot költenek pest megye kereskedelmi hálózatának fejlesztésére. ebből az összegből 31 új üzletet létesítenek, 132-t pedig korszerűsítene. a tervek szerint az idén már 230 önkiszolgáló és önkiválasztó üzletben vásárolhat a megye lakossága./mti/

bb 11. tárolják a balaton jegét

vid j vm ie

1964. január 19.

a balatonboglári állami gazdaság mintegy ezerholdas gyümölcsöséből az idei szezonban 200 vagon cseresznyét, meggyet, szilvát, kajszit és őszibarackot exportálnak. a nyári hőségben a főleg vasuti kocsikban nagy távolságokra utazó gyümölcs frissentartásához nagy mennyiségű hűtőanyagra - vagononként 30 mázsa jégre - van szükség. ezért a gazdaság már most gondoskodik jégvermeinek feltöltéséről. a balaton vastagra „hízott”, jégéből eddig 200 vagon „hűtőanyagot”, tároltak./mti/

11,00/m

- 5 -

bb 12. általános iskolások „ujságja”, szalántán

vid fm/tné vm fm 1964. január 19.

az iskolák körzetesítésével a pécsi járásban szalánta lett az egyik központ, ahová az általános iskolák felsőtagozatos tanulói nyolc községből bejárnak. a szülőkkel való kapcsolat egyik eszközéül „iskolánk”, címmel havonta megjelenő, 12 oldalas, kőnyomatos „ujságot”, indított az iskola. a lapot a tanárok és a tanulók írják s a költségek egy részét a kisdiákok teremtik elő a misoros délutánok s a hulladékgyűjtés bevételeiből. tekintettel szalánta délszláv lakosaira, horvátnyelvű cikkek is jelennek meg az „iskolánk”, -ban./mti/

- . -

bb 13. készül a sport golyósíron - tartályos töltőtoll készítését kezdik meg szentendrén

vid gö vm ki 1964. január 19.

szentendre legfiatalabb üzemében, a töltőtollgyárban tavaly mintegy három millió golyósíron és 500.000 töltőtoll készült. a kis üzem termékeit jól ismerik határainkon túl is: évente többtíz millió forint értékű tollat szállítanak a szovjetunióba és jugoszláviába.

a gyárban fontos feladatnak tartják a választék bővítését és az írószerek minőségének javítását. idei tervükben is több újdonság készítése szerepel. közülük az egyik, a néhány hónapon belül üzletekbe kerülő sport elnevezésű golyósíron érdekessége, hogy a toll szárát egy-egy sportegyesület színeivel díszítik. az idén 57.000 mtk, fradi, dózsa, honvéd, vasas és salgótarjáni szurkoló „vállhat szint”, a tollával is. a másik új termék, a tartályos töltőtoll gyártását az év második felében kezdik meg. ezt nem kell majd a hagyományos módon, szivatással tölteni, mert a szívószerkezet helyére tintát tartalmazó tartály kerül. a cserélhető „patronok”, használatával kevesebb vesződséggel jár majd a toll töltése.

az idén megszűnik a golyósíronok használóinak az a gyakori panasza is, hogy nem ír egyenletesen a tolluk. ennek oka az volt, hogy a gyár jelenlegi gépi berendezésével csak kétcsatornás betétet tudott készíteni s emiatt nem jutott elég festék a csucsban elhelyezett apró golyóra. a hamarosan megérkező külföldi automata gépsorral azonban már öt adagolócsatornás betétet készíthetnek.
/mti/

11.30

- . -
- 6 -

bb 14. emléktábla vas megye történelmi nevezetességi helyein

vid fm/,tné vm fm 1964. január 19.

vas megyében márványtáblával jelölték meg a történelmi nevezetességi épületeket, forradalmárok, írók, művészek, történelmi nők, a munkásmozgalom kiemelkedő alakjainak szülőházát egykori lakóépületét. tábla került a kőszegi jurisich vár hajdani tüzestere, forintos mátyás emlékére a várépületre. molnaszecsődön megjelölték belczy istvánnak, a tizenharmadik századi vasi paraszt-mozgalom vezetőjének házát. jánosházán kemény simon tanító, kommunista mártír lakóépületét díszíti márványtábla. entzbruder dezső tanácsköztársasági katonai parancsnok sárvári lakóházán is emléktáblát helyeztek el./mti/

- . -

bb 15. időjárásjelentés

tm vm nk 1964. január 19.

a meteorológiai intézet jelenti január 19-én, vasárnap 13 órakor:

a hideg idő tovább tart

közép-európa felett magas légnyomásu, ködös, hideg időhelyzet alig változik. az atlanti óceáni ciklonok továbbra is észak-európa felé hajtják az enyhébb légtömegeket. hazánkban tegnap kisebb felhőátvonulások voltak, párák, helyenként ködös, hideg idővel és mérsékelt széllel. jelentéktelen mennyiségű hó csak néhány helyen hullott. a napsütés időtartama 0-6 óra között ingadozott. a hőmérséklet napi legmagasabb értékei dunántulon minusz 3-9, máshol minusz 8-13 fok között váltakozott. ma hajnalban minusz 14-22 fokig hült le a levegő. a földeket az országban továbbra is általában 10-20 centiméter közötti vastagságú hótakaró borítja. a hegyeken a ma reggeli hóréteg vastagságok a következők: szabadsághegyen 20, farkasgyepűn 21, misinatetőn 14, galyatetőn 13, kékestetőn és mátraházán 12, nagyvillámon 22, kisinócon 18, királyházán 20 centiméter. ma délelőtt kevés felhővel párák, ködös igen hideg idő uralkodott az egész országban, egy-két helyen jelentéktelen hószállingózással. budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke minusz 10.0 fok volt, 9.2 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

/folyt.köv./

14.40 pe

- 7 -

/bb 15. időjárásjelentés.....1.folyt./vm

ma 12 órakor budapestén a hőmérséklet mínusz 11 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 779 milliméter, mérsékelt szél, várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 15-20, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap mínusz 7-12 fok között. a duna vízállása ma reggel 244 centiméter./mti/

várható időjárás hétfő estig: párás, többhelyen ködös és zuzmarás, hideg idő. kisebb felhőátvonulások, legfeljebb néhány helyen gyenge havazással. mérsékelt szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 15-20, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap mínusz 7-12 fok között. a duna vízállása ma reggel 244 centiméter./mti/

- . -

bb 16. megnyiták az idei első kiállítások a hódmezővásárhelyi muzeumban

vid/fm/tné/m/fm

1964. január 19.

a hódmezővásárhelyi tornyai jános muzeumban vasárnap megnyiták az idei első kiállítások. két teremben bemutatják a 18.-19. századbeli ötvösművészet mintegy nyolcvan remekét. ezzel egyidőben nyitották meg nagy istván festőművész több mint ötven képből álló grafikai kiállítását./mti/

- . -

bb 17. emlékezés munkácsy mihályra - gazdag műsorral zárultak a „falusi kulturális napok”, békésen

vid/tm/m/hk

1964. január 19.

békésen vasárnap ünnepi műsorral zárultak az első ízben megtartott „falusi kulturális napok”,

munkácsy mihály festményeiből reprodukciós kiállítás nyílt az értelmiségi klubban, s ugyanott tartották meg a nagy magyar festő halálának 120. évfordulója alkalmából rendezett emlék-ünnepséget, melyen dr. szudi géza művészettörténész ismertette az egykori békéscsabai asztalosinas életművét.

a művelődési otthonban délután az uttorók, este pedig a felnőttek részvételével „ki mit tud”, - műsort rendeztek, amelyet hajnalig tartó bál követett.

a három napig tartó ünnepség rendezvényeinek, kiállításainak mintegy 25.000 résztvevője, illetve látogatója volt. /mti/

- . -

16.10 pe

- 8 -

116

bb 21. vasárnapi „zuzmara-ügyelet”, békéscsabán

vid tm vm hk

1964. január 19.

békéscsabán és környékén vasárnap hajnalban csaknem mínusz 25 fokig süllyedt a hőmérséklet s a gyorsan képződő zuzmara megtámadta a távbeszélő vezetékeket.

orosháza közelében hosszabb szakaszon a nagy terhelés alatt leszakadtak a vezetékek s így hosszabb ideig megszűnt a távbeszélő-és géptávíró összeköttetés. a békéscsabai helyközi távbeszélő igazgatóság által megszervezett vasárnapi „zuzmara ügyelet”, tagjai akik dermesztő hidegben dolgoztak az oszlopokon déli 12 óra után néhány perccel jelentették hogy már kijavították a megrongált szakaszon a vezetéket.

az igazgatóság újabb párás, hideg éjszakára számítva, vasárnap délután megerősítette a szakaszokon a felügyeletet./mti/

- . -

bb 22. 40 növényvédő szakmunkás kapott bizonyítványt

vid tm vm hk

1964. január 19.

40 hajdusági tsz-tag kapta meg a szakmunkás bizonyítványt vasárnap hajduszoboszlón a 3 hónapos növényvédelmi tanfolyam sikeres elvégzése után.

a most végzettekkel együtt 210 hajdusági tsz-tag szerzett már szakképesítést növényvédelemből./mti/

- . -

bb 24. kétszázán nyerték el a szakma ifju mestere címet a diósgyőri kohászatban

vid lk vm ki

1964. január 19.

a lenin kohászati művekben befejeződtek a szakma ifju mestere mozgalomban részt vett fiatalok vizsgái, amelyek során kétszázán tettek eleget a követelményeknek. az ifjúság felkészítését - egyéni és csoportos foglalkozással - rendszeresen segítették a gyár fiatal műszaki dolgozói, akik előadásokat, konzultációkat tartottak számukra. a mozgalomban résztvevők közül többen szép kivitelű mestermunkát készítettek. ezeket a vasgyári iskoláknak adják át a politechnikai oktatás segítésére./mti/

- . -

16.15 pe

- 9 -

116

bb 18. fűdémcsere közben ezűst kincsekre lelt egy építűbrigád dunakilitin

vid/fm/tné/rj fm

1964. január 19.

hosszu idű óta iskola műkűdik dunakilitin, a volt páfűfy kastélyban. a napokban megkezdtek a régi épűlet renoválását, s mikkűzben a fűdémcsereűt végezték, ezűstkincsekre bukkantak. a mosonmagyarűvári tanácsűi építűipari vállalat itt dolgozű brigádűjának tagűai értesítették az illetékes szerveket, akik a helyszínen megsemléltek az értékes kincseket. a teáskannák, nagyméretű tálcák, hamutartók, kávéfűzűk és más értékes tárgyak késűbbi sorsárűl a muezolűgűsok dűntenek./mti/

-. -

bb. 19. szegeden készűlt a világbéke-eszperantű mozgalom folyűdíratának legűjabb száma

vid/fm/tné/rj fm

1964. január 19.

az orszáűos béketanács gondozásában szegeden jelent meg a világbéke-eszperantű mozgalom folyűdírata, a „paco”, legűjabb száma. a tiz éve megjelenű folyűdíratot minden hűnapban más orszáűban állítűjk elű. a most kiadásra kerűlt magyar szám 12 orszáű íróűjátűl tartalmaz eszperantű nyelven írt és fordított verseket, elbeszélésűket, cikkekűt.

a folyűdírat- nevéhez méltűan - tág teret szentel a békemozgalomnak. c. fielding angol és a. brooke északborneoi békeharcosok a nemzetkűzi nyelven írűk cikkeiket, hogy azok könnyebben eljussanak a viláű népeihez.

a paco új kiadásában részletes tájékoztatás olvashatű a 15 éves magyar békemozgalom fontosabb eseménűeirűl, a száz éves jubileűműtűnneplű nemzetkűzi vűrűskereszűtrűl, valamint megemlékezések találhatűk korányű frigyesrűl, gárdonyű gézárűl és karinthy frigyesrűl. /mti/

-. -

bb. 20. képzűművészeti kiállítás nyűlt gyűrűtűt

vid/tm/rj hk

1964. január 19.

vasárnap képzűművészeti kiállítás nyűlt „tájak, emberek”, címmel a gyűri műcsarnokban. a fiatal képzűművészek stűdiójának tagűai és a megyűi képzűművészek által az utűbbű két évben készített alkotásokat fűgh rezsű, a gyűri felsűfoku tanítűképzű intűzet tanára ismertette a megnyűtű kűzűnsége elűtt./mti/

-. -

16.25 pe

- 10 -

112

bb 23. mecseki feketemárvánnyal disztik a megűjűlű budai várat

vid lk vm ki

1964. január 19.

az orszáűban egyedűl a mecseki kantaváron bányásznak feketemárvánnyűt. évente tizezer tonnát szállítottak budapestre és miskolcra, ahol zuzaléknak dolgoztűk fel. aprű kavicsűugyanis kiválűan alkalmas mintás cementlapok elűállítűsára, belű burkolat készítűsére. 1964-ben már 12.000 tonna lesz a bányá termelése.

az idén elűszűr szobrásűzati célra is szállítanak feketemárvánnyűt kantavárrűl. a szép, fekete mészkűvet a budai vár restaurálásánál disztű anyagként kívánűk felhasználni. a budapestű kűfaragű és épűlet szobrásűzari vállalat hűromszáz tonnát kért 1964-re ilyen célra. az elűszű szállítűműnyűt már kora tavasszal utnak indítűk.

az új rendelés az eddigűtűl eltérű bányaművelést kíván. kisebb darabok helyett asztal nagysáűű tűmbben kell vagonba rakni a kűvet, amelyet azután a művészek, kűfaragű mesterek alakítanak a kívánt formára. a vár felűjítűsához használt márvánnyűt fűstűs lűpűros elűjárásal robbantűk le. ennek kisebb a zuzűhatása mint az egyébként alkalmazott paxitű.

kantaváron a legűtűbbű kutatások, feltárások szerint néűy holdűnyi területen mintegy félmilliű tonna feketemárvánnyű van. tekintettel a nűvekvű igénűyekre, a baranya megyűi építű, ipari egyesűlés kűrszerűbb művelűsi technolűgiát dolgoz ki./mti/

-. -

16.45 pe

- 11 -

112

bb 1. /a központi statisztikai hivatal... 1. folyt./- szb

a gépipar termelése 1963-ban 8 százalékkal volt több, mint egy évvel korábban. a gépiparon belül a híradástechnika és a műszeripar jelentősen növelte termelését, a szerszámgépgyártás termelése azonban lényegesen kisebb volt, mint az előző évben. a gépipari termelés növekedésének mértéke kisebb volt, mint az előző években. a növekedés ütemének csökkenése részben abból is adódott, hogy a gépipar nem kapott elegendő megrendelést.

1963-ban növekedett a könnyűipar és az élelmiszeripar termelése, bővült a termékek választéka. a könnyűipar ágai közül a kötőipar, a bőrkonfekcióipar és a bútorigar, az élelmiszeriparon belül a konzervipar, a tejipar és az édesipar termelése az átlagosnál jóval nagyobb mértékben növekedett.

a fontosabb ipari minisztériumok irányítása alá tartozó iparvállalatok az 1963. évi termelési tervüket a következőképpen teljesítették:

	az 1963. évi teljes termelés	

	az 1962. évi termelés százalékában	az 1963. évi terv százalékában
nehézipari minisztérium	109,3	101,5
kohó- és gépipari minisztérium	105,6	98,2
építésügyi minisztérium /iparvállalatai/	105,9	100,5
könnyűipari minisztérium	106,2	101,3
élelmiszerügyi minisztérium	108,8	100,9
tanácsi ipar	104,5	102,3
állami ipar összesen	107,0	100,2

/folyt.köv./

18.12.1963

KK

- 2 -

bb 1. /a központi statisztikai hivatal... 2. folyt./- szb

egyes fontosabb iparcikkek termelése 1963-ban a következőképpen alakult:

az 1963. évi termelés

	mennyiségben	az 1962. évi ter- melés százalékában
szén	30,5 millió t	106,4
kőolaj	1,8 „	107,0
bauxit	1,4 „	92,5
villamosenergia	9,7 milliárd kw	106,0
acél	2,4 millió t	101,8
hengerelt acél	1,7 „	104,8
aluminium	55,5 ezer t	105,2
cement	1,8 millió t	103,7
nitrogénműtrágya	387 ezer t	109,6
szuperfoszfát	513 „	121,1
traktor	3 110 db	122,0
autóbusz	2 375 „	101,1
televízió-vevőkészülék	251 292 „	119,6
mosógép	168 318 „	127,4
hűtőszekrény	36 085 „	212,2
pamutszövet	282,9 millió m ²	103,8
gyapjuszövet	34,5 „	101,7
cipő	23,8 millió pár	104,3
hús	211,9 ezer t	95,4
cukor	375,0 „	104,9
vaj	17,7 „	120,9
sör	4,1 millió hl	106,7

a foglalkoztatottak száma az állami iparban egy év alatt 43 770 fővel, 3,7 százalékkal emelkedett. ez valamivel több, mint amennyit a terv előírt. a tulórak száma kb egyharmaddal volt több, mint egy évvel korábban és az összes teljesített órák 2 százalékát tette ki. a termelés növekedésének nagyobb hányada adódott a létszám növekedéséből /és a tulórákból/, mint 1962-ben. 1963-ban az egy munkásra és alkalmazottra jutó napi átlagos teljes termelés az állami iparban 3,3 százalékkal nőtt. ez a növekedés kisebb, mint amennyivel az éves terv számolt.

a termelési költségek szintje 1963-ban a tervezettnél kedvezőtlenebbül alakult.

1963-ban az ipari anyag- és termék készletek kisebb mértékben nőttek, mint az előző évben. a készletek összetétele és nagysága azonban nem kielégítő. egyes termékekből még mindig képződtek felesleges, vagy a szükségesnél nagyobb készletek, másokból időnként hiányok voltak.

/folyt.köv./

18.12.1963

KK

- 3 -

bb 1. /a központi statisztikai hivatal... 3. folyt./- szb

a szükségénél nagyobb készletek részben értékesítési nehézségekből adódtak, egyes iparvállalatok ugyanis olyan termékeket is állítanak elő, amelyek nem mindenben felelnek meg a belföldi és a külföldi piaci szükségleteknek.

mezőgazdaság-felvásárlás

a mezőgazdaság termelése a második ötéves terv első három évének mindegyikében növekedett és 1963-ban - előzetes számítások szerint - 4,5 százalékkal volt több, mint az előző évben és 6-7 százalékkal haladta meg az 1960. évi szintet, az elmúlt három év alatt a növénytermelés értéke 8-9 százalékkal, az állattenyésztésé körülbelül 4 százalékkal növekedett, az elért eredmények ellenére a mezőgazdasági termelés növekedése elmaradt mind az 1963. éves, mind az ötéves tervben az elmúlt három évre számításba vett növekedéstől.

a kenyérgabona vetésterülete 1963-ban 247 000 kat. holddal, 11 százalékkal volt kisebb, mint 1962-ben és kb ugyanennyivel volt kisebb a tervezettnél is, a hosszú és rendkívül hideg tél folyamán az őszi gabonavetések egy része kipusztult, a megmaradt vetések kiritkultak, őszi búzából holdanként 9,0 mázsa termést takarítottak be, az előző évinél kisebb gabonavetésterületen és az alacsonyabb termésátlagok folytán 1963-ban 1 738 000 tonna kenyérgabona termett, 454 000 tonnával kevesebb, mint 1962-ben, a kipusztult őszi árpa vetésterületét tavaszi árpából csak részben sikerült pótolni, s így 228 000 tonnával kevesebb takarmánygabonát takarítottak be, mint az előző évben.

1963 őszén lényegesen nagyobb területen vetettek kenyérgabonát, mint az előző években, a kenyérgabona jelenlegi vetésterülete az 1963. évi tavaszi vetésállományt 330 000 kat. holddal, 16 százalékkal haladja meg.

kukoricából mind a tervezettnél, mind az előző évinél több termést takarítottak be, a szálastakarmányok terméseredményei is kedvezőek voltak 1963-ban, a rétek és legelők hozama a számítások szerint mintegy 20 százalékkal magasabb volt, mint 1962-ben.

cukorrépából rekordtermés volt: 6 százalékkal kisebb vetésterületen mintegy 28 százalékkal több cukorrépa termett, mint 1962-ben, a holdankénti termésátlag kb 165 mázsa volt, nagyobb mint eddig bármikor, zöldségféléket közel 10 százalékkal nagyobb területen termeltek, mint 1962-ben, a termés hozamok általában 15-20 százalékkal meghaladták a múlt évit.

/folyt.köv./

18.05
Ké

- 4 -

bb 1. /a központi statisztikai hivatal... 4. folyt./- szb

egyres gyümölcsfélékből - körte, szilva, őszibarack - 1963-ban kevesebb, bogyósokból, kajsziabarackból viszont több termett, mint az előző évben, almából pedig kimagasló termés volt, a szőlőtermés mennyisége is meghaladta az utóbbi évek átlagát.

a műtrágyafelhasználás 1963-ban az ötéves tervnek megfelelően körülbelül 70 százalékkal haladta meg az 1960. évi szintet, ez egy kat. hold megművelt területre /szántó, kert és szőlő/ számítva kb 127 kilogramm műtrágyafelhasználást jelent.

az ötéves terv első három évében a tervezettnél jóval nagyobb mértékben nőtt az öntözött terület, 1963-ban 450 000 kat. holdat öntöztek, csaknem annyit, mint amennyit az ötéves terv 1965-re előírt.

az 1963-ban beruházott mezőgazdasági gépek értéke egyharmaddal több volt, mint amennyit az előző évben beruháztak, az új erő- és munkagépberuházásokkal tovább javult a mezőgazdaság gépellátottsága, 1963-ban a mezőgazdaság kb 9 500 traktort és számos munkagépet - egyebek között 6 700 traktorekét, közel 1 800 aratócséplőgépet és mintegy 2 000 silókombájnt kapott, 1963. év végén kerekén 54 000 traktor volt az országban.

az 1963. szeptember végi állatszámítás adatai szerint a sertések száma 7 millió volt, 731 000 darabbal kevesebb, mint az előző évi őszi állatszámításkor, a kocaállomány viszont 55 000 darabbal több volt, mint egy évvel korábban, a szarvasmarhaállomány 1963. szeptember végén 1 908 000 darab volt, 4,7 százalékkal kevesebb, mint az előző évben, a tehénállomány 1963. évben 4,1 százalékkal csökkent, az állomány minőségi összetétele javult, nőtt a tejhozam és a tejtermelés a tehénállomány csökkenése ellenére elérte az előző évit.

1963-ban a felvásárlás kb 6 százalékkal volt több, mint az előző évben, de nem érte el azt a szintet, amellyel a terv számolt, a növényi termékek felvásárlása 11 százalékkal, a vágóállatok és állati eredetű termékek felvásárlása 3 százalékkal nőtt 1962-vel összehasonlítva.

a felvásárlás növekedése mellett a központi árualapokra irányuló kereslet is fokozódott, a saját termelésből származó fogyasztás tovább csökkent.

/folyt.köv./

18.05
Ké

- 5 -

bb 1. /a központi statisztikai hivatal... 5. folyt./- szb

közlekedés

1963-ban a közlekedési vállalatok összesen - árutonnakilométer alapján számítva - 8 százalékkal nagyobb teljesítményt értek el, mint 1962-ben és többet, mint amennyit a terv előirányzott.

a vasuti teherszállítás teljesítménye 6 százalékkal, a tehergépkocsiké 22 százalékkal nőtt. a megnövekedett teljesítmények ellenére az év folyamán voltak szállítási nehézségek.

a közlekedés a rendelkezésre álló járműállomány és technikai felszereltség mellett nem tudta maradéktalanul kielégíteni - különösen a torlódások folytán - megnövekedett szállítási igényeket.

külkereskedelem

külkereskedelmi forgalmunk 1963-ban jelentősen nőtt. a behozatal 14 százalékkal, a kivitel 10 százalékkal volt több, mint egy évvel korábban. ezzel a külkereskedelmi forgalom növekedése meghaladta az ötéves terv első három évére tervezett előirányzatot.

a külkereskedelmi forgalom egészének 70 százalékát a szocialista országokkal lebonyolított forgalom tette ki.

a behozatal 55 százaléka anyag és 30 százaléka gép és gépi berendezés volt. a kivitt áruk közül 34 százalék volt a gép és a gépi berendezés, 23 százaléka anyag, 20 százaléka ipari fogyasztási cikk és 23 százaléka élelmiszer és élelmiszeripari alapanyag. a fejlett tőkés országokba kivitt áruk 49 százalékát tették ki a mezőgazdaság és az élelmiszeripar termékei. a mezőgazdasági és az élelmiszeripari termékek kivitele összességében is - és főként a tőkés országokba - jóval meghaladta az 1962. évi és több volt annál, mint amivel a terv számolt. a gépek és gépi berendezések 1963. évi kiviteli tervét nem teljesítették.

beruházások - építkezések

1963-ban a népgazdaság szocialista szektorában a beruházásokra és felújításokra fordított összeg - az előzetes számítások szerint - körülbelül 12-13 százalékkal haladta meg az 1962. évi.

/folyt.köv./

18.11. '63
KE

-6-

bb 1. /a központi statisztikai hivatal... 6. folyt./- szb

mind 1963-ban, mind a második ötéves terv eddig eltelt három évében együttesen a beruházások és felújítások összege több volt, mint a tervezett. a beruházások 40 százaléka az iparnak, 20 százaléka a mezőgazdaságnak jutott. az előírtnál kisebb volt az építési jellegű beruházások és nagyobb a gépek - különösen az importgépek - beruházásának aránya.

1963-ban az építőipari vállalatok termelése mintegy 5 százalékkal haladta meg az 1962. évi. az építőipar 1963-ban termelési tervét nem teljesítette, a második ötéves tervben az 1963-ra előirányzott szintet azonban túlteljesítette. az építőipari termelés tervezett növelését - többek között - munkaerőhiány, építőanyag szállítási nehézségek, továbbá munkaszervezési hibák is gátolták.

az év folyamán - többek között - a következő fontosabb létesítmények kezdtek meg működésüket.

az oroszlányi hőerőmű második és harmadik 50-50 mw teljesítményű gépegyisége, a tiszamenti vegyiművek új kénsavüzeme, a borsodi vegyikombinát pvc üzeme évi 6 000 tonna kapacitással, a Lenin kohászati művek nagykovácsműve, a csepeli fémmű hidegszalaghenger-műve, az ózdi kohászati üzemek átépített 3. kohója, a dunai cement és mészmű, új épületelemgyár alsózsoltán, a soproni pamutipari vállalat szövődéje, mélyhűtő üzem békéscsabán, kenyérgyár kazincbarcikán.

az ötéves terv első három évében több lakást építettek, mint amennyivel az ötéves terv erre az időszakra számolt. az állami építőipar 1963-ban valamivel több lakást adott át, mint 1962-ben, de lakásátadási tervét nem teljesítette.

megnyitott a szot hajduszoboszlói új gyógyfürdője, a fehérgyarmati kórház és a kaposvári kórház gyermekosztálya. rendelőintézet épült budapesten a 16. kerületben, püspökladányban, dorogon, számos új bölcsőde, óvoda és napközi otthon építése fejeződött be az év folyamán. általános iskola épült - többek között - szegeden, miskolcon, dunaujvárosban, nyíregyházán, gimnázium szentesen, jászberényben, budapesten. átadták rendeltetésének az 1 150 férőhelyes szombathelyi kulturpalotát és a szot miskolci színházát.

/folyt.köv./

- 7 -

KE

18.11. '63
Amel

bb 1. /a központi statisztikai hivatal... 7. folyt./- szb

a lakosság fogyasztása, jövedelmei és vásárlásai

előzetes számítások szerint 1963-ban a lakosság körülbelül 5 százalékkal többet fogyasztott és körülbelül 6 százalékkal több szolgáltatást vett igénybe, mint a megelőző évben. 1960-hoz képest a fogyasztás szintje 9 százalékkal, a szolgáltatásoké 17 százalékkal nőtt.

a munkások és alkalmazottak egy keresőre jutó nominál keresete 1963-ban mintegy 4 százalékkal haladta meg az 1962. évi szintet, e növekedésben kisebb mértékben szerepét játszott egy rendkívüli tényező is: a tulajdonosokra kifizetett többlet, a fogyasztói árak színvonala 1963-ban mintegy 1,5 százalékkal alacsonyabb volt az előző évinél. ez elsősorban abból, adódott, hogy 1963-ban a zöldség- és a gyümölcsárak jóval alacsonyabbak voltak, mint 1962-ben. a nominál keresetek 4 százalékos növekedéséből és a fogyasztói árszint csökkenéséből adódóan az egy keresőre jutó reálbér 1963-ban - előzetes számítások szerint - 5,5 százalékkal haladta meg az 1962. éviét. a foglalkoztatottság és a béren kívüli jövedelmek növekedését is figyelembe véve a munkások és alkalmazottak egy főre jutó reáljövedelme 1963-ban körülbelül 7 százalékkal volt több, mint az előző évben. ennél kisebb mértékben nőttek a parasztság reáljövedelmei.

a lakosság jövedelmeiben nőtt a pénzbevételek és csökkent a természetbeni jövedelmek aránya. a pénzjövedelmek növekedése tükröződik a kiskereskedelmi forgalom és a lakosság pénztartalékainak növekedésében.

a kiskereskedelmi forgalom 8 százalékkal nőtt és minden árucsoportban meghaladta a tervben előirányzott forgalmat, a kiskereskedelmi forgalom tervteljesítése árucsoportok szerint a következőképpen alakult:

az 1963. évi kiskereskedelmi forgalom

	1962. év százalékában	az 1963. évi terv százalékában
élelmiszerek	106,7	102,4
ruházati cikkek	106,9	105,1
vegyesiparcikkek	111,5	104,1
összes forgalom	108,1	103,4

/folyt.köv./

- 8 -

19 19

bb 1. /a központi statisztikai hivatal... 8. folyt./- szb

1963. év folyamán az áruellátás jobb volt, mint az előző évben. a választék általában bővült, az idei kedvezőbb zöldség- és gyümölcsstermés jelentősen javította az élelmiszerellátást. az importált cikkek közül a kávé fogyasztása ez évben is jelentősen tovább emelkedett.

a ruházati forgalmon belül az átlagosnál nagyobb mértékben nőtt a cipő, a konfekciók és a divatárúk forgalma.

a nagyobbértékű iparcikkek kiskereskedelmi forgalmának növekedését a lakosság pénzbeli bevételeinek növekedése mellett a kedvezőbb hitelfeltételek is elősegítették. a tartós fogyasztási cikkek közül személygépkocsiból körülbelül 9 százalékkal, motorkérekpárból körülbelül 44 százalékkal, hűtőszekrényből körülbelül 85 százalékkal, televízióból körülbelül 21 százalékkal többet vásárolt a lakosság, mint az előző évben.

a takarékbetétállomány az év végén 12,2 milliárd forintot tett ki. ez mintegy 3,4 milliárd forinttal több, mint a múlt év azonos időpontjában volt.

népesség, népmozgalom, egészségügy és kulturális ellátottság

az ország lakossága 1963. év végén kerekén 10 100 000 fő volt. 1963-ban az elveszületések száma kismértékben emelkedett, a halálozások száma kisebb volt, mint 1962-ben. ennek folytán a természetes szaporodás mértéke 1963-ban meghaladta az előző éviét. a természetes szaporodás aránya azonban - elsősorban a születések kis száma folytán - továbbra is alacsony volt /mintegy 3 ezrelék/.

a csecsemőhalandóság aránya /ezer elveszülöttre jutó egy éven aluli meghaltak száma/ körülbelül 42 volt, kisebb mint eddig bármikor.

a lakosság egészségügyi helyzete általában kedvező volt. influenzajárvány nem volt. az év folyamán összesen egy járványos gyermekbénulásos megbetegedést jelentettek, himlőmegbetegedés is csak egy ízben fordult elő. budapesten több, mint félmillió személy kapott himlő elleni védőoltást.

a társadalombiztosításba bevontak száma 1960-hoz viszonyítva mintegy 1,3 millióval emelkedett és 1963-ban már 9,8 millió főre, az összlakosság 97 százalékára terjedt ki a társadalombiztosítás. az egészségügyi hálózat fejlesztése több területen /kórházi ágyak, szakorvosi rendelők, orvosi körzetek, bölcsődék, stb./ nem tartott lépést a megnövekedett igényekkel és kisebb volt annál, mint amivel az ötéves terv 1963-ig számolt.

/folyt.köv./

- 9 -

19 19

bb 1. /a központi statisztikai hivatal... 9. folyt./- szb

a nyugdíjban és járadékban részesülők száma három év alatt több, mint 230 000 fővel emelkedett és 1963. végén meghaladta az 1 044 000 főt. a nyugdíjasok számának növekedéséből 153 000 főt a termelőszövetkezetekbe tömörült parasztok teszik ki.

az 1963/64. tanévben a 6-14 éves tankötelesek 98,8 százaléka iratkozott be az általános iskolákba, középiskolákban a jelenlegi tanévben 385 000-en tanulnak, 15 százalékkal többen, mint az előző tanévben. az új típusú szakközépiskolákba járók száma az előző tanév óta megkétszereződött. 1963/64. tanévben a 10-14 éves tanulók háromnegyed része, a gimnáziumba járóknak 90 százaléka részesül gyakorlati képzésben. a szakmunkás-tanuló-képzésben részesülő fiatalok száma 1963-ban több, mint 150 000 fő. a felsőfoku tanulmányokat folytatók száma a folyó tanévben meghaladja a 80 000-et. az esti és levelező tagozatokon tanulók száma több, mint 30 százalékkal nőtt.

a kiadott művek példányszáma 1963. évben több mint 70 millió volt, 10 százalékkal több, mint az előző évben. ezen belül több, mint 4 000 darab könyv, 44 millió példányban jelent meg.

a televízióelőfizetők száma egy év alatt majdnem másfélszeresére emelkedett s az év végén meghaladta a 465 000-et. a színház- és mozilátogatók száma 1963-ban az előző évhez képest csökkent.

a külföldre utazó magyarok és magyarországra beutazó külföldiek száma jelentősen emelkedett. 1963-ban 572 000 magyar állampolgár utazott külföldre és 585 000 külföldi kereste fel hazánkat.

budapest, 1964. január 19.

központi statisztikai hivatal

/mti/

19 19

--

- 10 -

19

bb. 27. az észt küldöttség látogatása szolnokon

vid/tm/hk rj

1964. január 19.

a szovjet-magyar baráti társaság észt-tagozatának küldöttsége amely az mszbt országos elnökségének meghívására tartózkodik hazánkban a . greennek , az észt szszk minisztertanácsa elnökhelyettesének és külügyminiszterének, a szovjet-magyar baráti társaság köztársasági tagozata elnökének vezetésével vasárnap szolnokra látogatott.

délelőtt a városi tanács székházában találkoztak a városi pártbizottság, s a tanács vezetőivel. kapás rezső, a városi tanács vb. elnöke ismertette a tiszaparti város ipari, mezőgazdasági és kulturális fejlődését. a vendégek ezután megtekintették a város nevezetességeit. délután a város egyik legszebb tanintézetében, a kassai uti általános iskolában, a pedagógusokkal és az uttorókkal találkozott az észt küldöttség. ezt követően a szolnoki művésztelep lakóival, a szolnoki sziglieti színház művészeivel, a népművelési munka irányítóival folytattak baráti eszmecserét a tudományos ismeretterjesztő társulat klubjában, majd megtekintették a damjanich jános muzeum kiállítását és a megye képzőművészeinek hagyományos téli tárlatát. a vendégek hétfőn jászberénybe és mezőtúrra látogatnak./mti/

--

bb. 28. hétszáz résztvevő a „ki miben tudós,, vetélkedőn szolnok megyében

vid/tm/rj hk

1964. január 19.

szolnok megyében hétszáz középiskolai tanuló négy tudományágban vetélkedett a „ki miben tudós,, cím elnyeréséért. vasárnap a középdöntőig eljutott negyvenhat tanuló mérte össze erejét, szolnok három középiskolájában. a délelőtti középdöntőből 12 tanuló jutott el a délutáni döntőig. a ságvári endre művelődési házban megrendezett vetélkedőn nehéz dolga volt a zsűrinek. a versenyzők igen jó, alapos felkészülésről tettek tanubizonyosságot. történelemből toth juliana, a mezőtúri dózsa györgy gimnázium 4/a osztályos tanulója lett a győztes. kémiából demény dezső, a szolnoki versegly ferenc gimnázium tanulója bizonyult a legjobbnak, míg magyarból bánki zsuzsanna, a szolnoki tiszaparti gimnázium 3/a osztályos tanulója lett a győztes. az első helyezettek egyenként 150 forint értékű könyvjutalmat kaptak és jogot szereztek a televízió országos „ki mit tud,, vetélkedőjének döntőjén való részvételre. /mti/

--

- v e g e -

19.50/pe

- 13 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 169-490, 269-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1964. január 20.

bb 1. film készül a „szelistyei asszonyok”, -ból- a hunnia film-studió 1. számú csoportjának tervei

i s / h m é / m / f m

1964. január 20.

a hunnia filmstudio 1. számú csoportja megkezdte első filmjének forgatását. a kovács andrás rendezésében készülő film érdekessége, hogy a nálunk még kísérletszámba menő „cinema verité”, módszereivel, forgatókönyv és hivatásos színészek nélkül készül. a film ötletét a népszabadságban megjelent „lehet-e nálunk érvényesülni”, című riportorozatból merítették. a legtöbb felvételt rejtett kamerákkal veszik fel az alkotók a fiatalok életéről, munkájáról, szórakozásáról.

máriássy felix, - rendező aki néhány nappal ezelőtt fejezte be „karambol”, című játékfilmjének felvételeit, - ismét forgatásra készül. ezúttal galambos lajos „mezitlábások”, című könyvét viszi filmre. a történet a nyíregyháza környéki tanyavilág problémáira keres feleletet.

az „elveszett paradicsom”, és „az utolsó előtti ember”, alkotója, makk károly, most a „szelistyei asszonyok”, filmrevitélére készül. mikszáth kálmán regényéből hubay miklós irt forgatókönyvet. jelenleg az alkotók az erősen modernizált vigjáték előkészületein dolgoznak.

a csoport többi rendezője forgatókönyveket tanulmányoz. fábray zoltán két forgatókönyvvel foglalkozik. az egyik sánta ferencnek a kortárs című folyóiratban megjelent „huszórás riport”, című írása. a másik pedig gyöngyössi imrének budapest felszabadításáról szóló forgatókönyve. ranódy lászló is több tervvel foglalkozik.

a csoport legfiatalabb rendezője, bacsó péter az elmúlt évben készítette el első, egész estét betöltő játékfilmjét, „nyáron egyszerű...”, címmel. a filmet a tervek szerint még az első negyedévben bemutatják. első filmjének forgatókönyvét a rendező maga írta, s most újabb forgatókönyvön dolgozik. /mti/

...-

- 1 -

me